

Het Straatnamen-abc

Liduinahof

Lidwina (Liduina) van Schiedam, ook bekend als Lidewij (geb. Schiedam 18-3-1380 – overl. Schiedam 14-4-1433), beschermheilige van zieken en verplegenden.

Volgens het verhaal wordt Lidwina geboren op Palmzondag 1380, op het moment dat in de kerk het lijdensverhaal naar Mattheüs wordt voorgelezen. De bevalling verloopt zeer voorspoedig. Lidwina is het vijfde kind van negen, het eerste en enige meisje. Volgens de Middelnederlandse vertaling van de Vita prior, het Leven van Lidewij, krijgt ze een 'sprekende' naam. Liedewij(de) zou betekenen dat ze langdurig ('wijd') zal lijden ('liden').

Rond haar twaalfde wil haar vader Lidwina uithuwelijken. Haar moeder vindt haar te jong en verzet zich tegen een huwelijk. Lidwina zelf wil evenmin in het huwelijk treden. Ze smeekt God haar een ongeneeslijke ziekte te zenden, zodat ze onaantrekkelijk voor de wereld zal worden. Tijdens een schaatspartij op Maria-Lichtmis (2 februari) 1395 komt ze ten val. Daarbij breekt ze een rib in haar rechterzij. Enkele dagen later ontstaat in diezelfde zij een groot gezwel dat maar niet wil genezen. Op Sint-Jansavond (23 juni) van dat jaar breekt het gezwel open. Daarmee zijn Lidwina's bezoeken allerm minst voorbij. Ze blijft voortdurend ziek, in totaal 38 jaar lang. De eerste jaren scharrelt ze nog een beetje in en rond haar huis, maar vanaf 1398 ligt ze op bed. Tot aan haar dood in 1433 zet ze geen voet meer op de grond. Lidwina lijdt aan allerlei kwalen die in de Vita uitvoerig worden belicht: wormen ter grootte van een pink kruipen uit haar lichaam; haar onderbuik is volledig verrot; ze verliest regelmatig veel bloed; door het vele huilen wordt ze blind en verder lijdt ze aan de 'derdedaagse koorts'. Indien men haar wil verleggen, moet dat met de grootst mogelijke omzichtigheid gebeuren, anders zou ze letterlijk uit elkaar vallen.

Aanvankelijk heeft Lidwina geen vrede met haar situatie: ze is jaloers op haar vriendinnen die gezellig buiten kunnen spelen. De pastoor praat met haar over de pijnen die Christus had geleden omwille van de zonden van de mensen. Het overdenken van Christus' passie geeft Lidwina innerlijke rust en vrede. Ze legt zich neer bij haar ziekte. Sterker nog, ze wil lijden om zielen uit het vagevuur te verlossen. Haar enige voedsel is de Heilige Hostie. Rond haar ziekbed laat God te harer ere een aantal wonderen plaatsvinden. Zo blijkt een kan plotseling gevuld te zijn met hemelse wijn. Ook heeft ze beschikking over een buidel met geld dat – hoeveel ze ook weggeeft aan armen en behoeftigen – nimmer opraaft. Lidwina treedt buiten zichzelf. Ze reist in de geest naar Rome en Jeruzalem. Tijdens een van die visioenen krijgt ze een doortje in haar voet. Het wondje is daadwerkelijk te zien. In de kerstnacht van 1426 voelt ze hoe haar maagdelijke borsten zich vullen met melk, net zoveel als de Heilige Maagd bezat om Jezus te kunnen zogen. Ook ziet ze hoe zielen naar hel, vagevuur of hemel worden gevoerd.

Op de derde dag na Pasen 1433 blaast Lidwina haar laatste adem uit, en op vrijdag 17 april wordt ze volgens haar Vita, onder overweldigende belangstelling, begraven. Al in 1434 bouwt het stadsbestuur een kapel boven haar graf. In 1615 worden Lidwina's relieken overgebracht naar Brussel. Op 14 juni 1871 worden ze naar haar geboortestad teruggebracht. In 1890 wordt Lidwina door paus Leo XIII heilig verklaard.

Bron: Ludo Jongen; Schiedam, Lidwina van, in: Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland.

Christ van Eekelen, Heemkunde Boxtel